26/09/2020

Για τις ανίερες ζωγραφιές που εξευτελίζουν τον Χριστόν

/ Επικαιρότητα

Δημοσιεύουμε άρθρο του Αρχιμ. π. Αλεξίου Εγκλειστριώτη που αναφέρεται στο περίφημο θέμα που έχει ενσκήψει στην Κύπρο με τις ανίερες και βέβηλες ζωγραφιές, οι οποίες εξευτελίζουν τον Χριστό και προσβάλλουν το θρησκευτικό αίσθημα του λαού. Μεταξύ άλλων, αναφέρει:

“Συμπεριφορές όπως του εκπαιδευτικού καλλιτέχνη Γιώργου Γαβριήλ κρίνονται απαράδεκτες, προσβλητικές και απαξιωτικές από την συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας μας, ιδιαίτερα όταν αυτές υπερβαίνουν τα εσκαμμένα, προσβάλλουν και πλήττουν την πίστη, τη Θρησκεία, την Εκκλησία και τους Λειτουργούς Της, ιδιαίτερα δε πλήττουν το θρησκευτικό συναίσθημα του λαού, πλήττουν πρόσωπα και

θεσμούς, όπως το πρόσωπο του προκαθημένου της Εκκλησίας μας αλλά και την ίδια την Εκκλησία. Θα ανέμενε κανείς ιδιαίτερα από έναν εκπαιδευτικό, έστω και αν λέγεται καλλιτέχνης να είναι παράδειγμα προς μίμηση και πρότυπο έμπνευσης μέσα στην εκπαιδευτική αλλά και την ευρύτερη κοινωνία αλλά και θα έπρεπε να διαφυλάσσει και με τον λόγο του, αλλά και την τέχνη του τις θεμελιώδεις πολιτιστικές αξίες της κοινωνίας και όχι να είναι παράδειγμα προς αποφυγήν”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ:

«Σκληρόν σοι προς κέντρα λακτίζειν» – Γράφει ο Αρχιμανδρίτης π. Αλέξιος Εγκλειστριώτης

Η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί ένα από τα πιο βασικά πανανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία αναγνωρίζονται από το διεθνές δίκαιο (άρθρο 19 του διεθνούς Συμφώνου για τα Νομικά και Πολιτικά δικαιώματα, άρθρο 10 Ευρωπαϊκής σύμβασης Δικαιωμάτων του ανθρώπου, καθώς και το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας).

Βέβαια η ελευθερία της έκφρασης δεν είναι ανεξέλεγκτη, έχει κάποια όρια. Ο καθένας μπορεί να εκφράζει ελεύθερα τη γνώμη και την άποψή του, αρκεί να μην παραβιάζει τα δικαιώματα των άλλων ανθρώπων ή του κοινωνικού συνόλου. Και είναι απόλυτα λογικό να περιορίζονται μέχρις εκεί που ξεκινούν τα δικαιώματα του κάθε συνανθρώπου μας. Γι’ αυτό είναι χρέος και καθήκον του κάθε λογικά σκεπτόμενου ανθρώπου να εκφράζεται κατά τέτοιο τρόπο που να μην προσβάλλει με τις απόψεις του ή να μην αφήνει μηνύματα, μέσω της οποιασδήποτε τέχνης που εκπροσωπεί, μίσους, μισαλλοδοξίας, ρατσισμού, σεξισμού ή και μηνύματα που να προσβάλλουν την τιμή, την υπόληψη και αξιοπρέπεια των συνανθρώπων μας, το ήθος, τους θεσμούς, την πίστη και τη θρησκεία των άλλων. Σε καμιά περίπτωση δεν έχουμε το δικαίωμα να παραβιάζουμε τα δικαιώματα άλλων συνανθρώπων μας, επειδή προστατευόμαστε από την ελευθερία της έκφρασης.

Όπως είχε πει και ο αείμνηστος Νέλσων Μαντέλλα «το να ζεις ελεύθερος δεν σημαίνει να ζεις χωρίς αλυσίδες, αλλά να ζεις και να συμπεριφέρεσαι με έναν τρόπο που σέβεται και ενισχύει τις ελευθερίες των άλλων.

Η προστασία της ελευθερίας της έκφρασης ένα και μόνο σκοπό πρέπει να

εξυπηρετεί, την προστασία των αξιών και παραδόσεων, που εκφράζονται σε μια κοινωνία.

Πρέπει, λοιπόν, να συνειδητοποιήσουμε όλοι, κόμματα, πολιτικοί και άτομα, ότι η ελευθερία της έκφρασης δεν είναι απόλυτη αλλά έχει όρια, γιατί χωρίς όρια θα σταματήσει πλέον να υπάρχει.

Ζούμε σ' ένα Κράτος δικαίου, όπου προστατεύεται από το Σύνταγμα η ελευθερία της έκφρασης και η πολυφωνία, αλλά ταυτόχρονα και τα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών. Απόψεις ή εκφράσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ακραίες και προσβλητικές, αλλά και η τέχνη που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως άσεμνη και προσβλητική θα πρέπει να αποφεύγονται. Ναι μεν ζούμε σε μια δημοκρατική κοινωνία αλλά θα πρέπει να μην προκαλούμε με τη συμπεριφορά μας το δημόσιο αίσθημα και δη το θρησκευτικό συναίσθημα. Ναι μεν επιτρέπεται η άσκηση της ελευθερίας της έκφρασης, αλλά επιβάλλεται από όλους η συναίσθηση της ευθύνης, των καθηκόντων και των υποχρεώσεων που έχουμε όλοι έναντι της κοινωνίας. Την ώρα που εξασκώ το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης πρέπει ταυτόχρονα να προστατεύω και τα δικαιώματα των άλλων.

Η ελευθερία ενός ατόμου πρέπει να φθάνει ως το σημείο που δεν παραβιάζει την ελευθερία των άλλων. Η ελευθερία της έκφρασης δεν πρέπει να καταντά ασυδοσία.

Συμπεριφορές όπως του εκπαιδευτικού καλλιτέχνη Γιώργου Γαβριήλ κρίνονται απαράδεκτες, προσβλητικές και απαξιωτικές από την συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας μας, ιδιαίτερα όταν αυτές υπερβαίνουν τα εσκαμμένα, προσβάλλουν και πλήττουν την πίστη, τη Θρησκεία, την Εκκλησία και τους Λειτουργούς Της, ιδιαίτερα δε πλήττουν το θρησκευτικό συναίσθημα του λαού, πλήττουν πρόσωπα και θεσμούς, όπως το πρόσωπο του προκαθημένου της Εκκλησίας μας αλλά και την ίδια την Εκκλησία. Θα ανέμενε κανείς ιδιαίτερα από έναν εκπαιδευτικό, έστω και αν λέγεται καλλιτέχνης να είναι παράδειγμα προς μίμηση και πρότυπο έμπνευσης μέσα στην εκπαιδευτική αλλά και την ευρύτερη κοινωνία αλλά και θα έπρεπε να διαφυλάσσει και με τον λόγο του, αλλά και την τέχνη του τις θεμελιώδεις πολιτιστικές αξίες της κοινωνίας και όχι να είναι παράδειγμα προς αποφυγήν.